



EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 3.6.2003  
KOM(2003) 325 slutlig

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET,  
EUROPAPARLAMENTET, EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN OCH  
REGIONKOMMITTÉN**

**Tillvägagångssätt för att främja den ekonomiska utvecklingen i den norra delen av  
Cypern och föra den närmare unionen**

## **MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET, EUROPAPARLAMENTET, EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN OCH REGIONKOMMITTÉN**

### **Tillvägagångssätt för att främja den ekonomiska utvecklingen i den norra delen av Cypern och föra den närmare unionen**

#### **Inledning**

Europeiska rådet beklagade i sina slutsatser från mötet i Bryssel den 20-21 mars 2003 att insatserna av Förenta nationernas generalsekreterare för att finna en övergripande lösning av Cypernfrågan inte ledde till något resultat (i Den Haag den 10-11 mars 2003). Det gav sitt fulla stöd till att generalsekreteraren skulle fortsätta sitt medlingsuppdrag och förhandlingarna på grundval av sina förslag. Det uppmanade enträget alla berörda parter att göra allt för att uppnå en övergripande lösning. Kommissionen har hela tiden givit sitt fulla stöd till processen och har upprepade gånger erinrat om att Europeiska unionen är beredd att ge sitt samtycke till en lösning i linje med de principer som unionen vilar på.

Generalsekreterarens rapport om sitt medlingsuppdrag i Cypern lades fram för FN:s säkerhetsråd den 1 april 2003<sup>1</sup>.

FN:s säkerhetsråds resolution 1475 av den 14 April 2003 antogs enhälligt. Säkerhetsrådet välkomnar i resolutionen generalsekreterarens rapport, ger ”sitt fulla stöd till generalsekreterarens noggrant avvägda plan av den 26 februari 2003 som enda grund för ytterligare förhandlingar” och ber generalsekreteraren att fortsätta att ställa sina medlartjänster till förfogande.

Annanplanen är fortfarande aktuell. FN:s generalsekreterare har låtit förstå att han inte kommer att ta något nytt initiativ om det inte finns goda skäl att tro att den erforderliga politiska viljan att nå en lösning är förhanden.

Kommissionen är beredd att understödja alla vidare insatser i detta sammanhang. Den har upprepade gånger uttalat sitt fulla stöd för en övergripande lösning på grundval av FN-planen. I händelse av en lösning avser den att anslå ytterligare 206 miljoner euro under perioden 2004-2006 till stöd för den norra delen av Cypern.

Den 23 april 2003 lättades restriktionerna för att korsa FN:s buffertzonen. Ett mycket stort antal människor har korsat buffertzonen sedan dess.

I slutsatserna från Europeiska rådets möte i Köpenhamn anges bl.a. följande: Om ingen lösning nås ( ... ) uppmanar [rådet] kommissionen att ( ... ) i samråd med Cyperns regering överväga tillvägagångssätt för att främja den ekonomiska utvecklingen på Cyperns norra del och föra den närmare unionen (se punkt 12 i ordförandeskapets slutsatser).

---

<sup>1</sup> Rapport från generalsekreteraren om medlingsuppdraget i Cypern, 1 april 2003, FN-dok. S/2003/398.

I detta meddelande hörsammas rådets uppmaning och åtgärder föreslås på följande områden:

- Finansiellt stöd
  - för ekonomisk utveckling och
  - till åtgärder som syftar till att föra den norra delen av Cypern närmare EU.
- Främjande av handel.

Det föreslagna stödet avses börja genomföras under 2003.

EU sänder med detta åtgärds paket en stark politisk signal om stöd till den turkcypriotiska folkgruppen.

## **1. Finansiellt stöd**

Stödet hittills från EU till den norra delen av Cypern har tillhandahållits inom ramen för till båda folkgrupperna riktade projekt som finansierats på grundval av de bilaterala finansieringsprotokollen (1978-1999) och den nedan nämnda förordningen rörande stödet inför anslutningen till Cypern och Malta (2000-2003). Projekt har finansierats på följande områden:

- Rehabiliteringsarbeten i den muromgärdade delen av staden Nicosia (inom ramen för den s.k. Nicosia Master Plan (andra finansieringsprotokollet och samtliga program inför anslutningen sedan 2000) och i samband med sanitära arbeten i Nicosia (första, andra och tredje finansieringsprotokollet)).
- Verksamhet som sammanför fackföreningar från båda folkgrupperna (projekt inför anslutningen, från 2001).
- Stöd till små och medelstora företag, via handelskamrarna (projekt inför anslutningen, från 2002 och 2003).
- Program för stöd till det civila samhället.

I syfte att tillhandahålla stödet till den norra delen av Cypern har ett nära samarbete upprättats med FN. Förvaltningen av stödet på plats sker på grundval av avtalet från 1999 mellan FN och EG<sup>2</sup>. FN:s utvecklingsprogram (UNDP) har genomfört projekten med framgång, under beteckningen "Partnership for the Future" (Partnerskap för framtiden).

---

<sup>2</sup> Avtal av den 9 augusti 1999 mellan Förenta nationerna och Europeiska gemenskapen om principerna för gemenskapens finansiering eller medfinansiering av program och projekt som förvaltas av Förenta nationerna.

## **1.1 Ekonomisk utveckling**

Under 2003 avser kommissionen att använda tillskottet i stödet för bl.a. följande åtgärder:

- Infrastrukturprojekt i de större städerna i den norra delen (Nicosia, Famagusta, Kyrenia), med inriktning på avloppsvatten, dricksvattenförsörjning, kloaksystem och rehabilitering. Projekten kommer att stödja sig på de erfarenheter som vunnits i samband med stödet till Nicosia Master Plan.
- Gåvobidrag till stöd för små och medelstora företag.
- Genomförbarhetsstudier för att förbereda den ekonomiska integreringen av den norra delen av Cypern med EU efter en politisk lösning samt förberedande av program för den norra delens deltagande framöver i EU:s strukturpolitik.

Kostnaderna för åtgärderna beräknas till 9 miljoner euro.

## **1.2 Åtgärder som syftar till att föra den norra delen av Cypern närmare EU**

Europeiska unionen har gång på gång givit uttryck för att den föredrar att ett enat Cypern ansluter sig till unionen. Tiden fram till den 1 maj 2004 erbjuder en ny möjlighet.

Den turkcypriotiska folkgruppen bör därför informeras om följderna av anslutning till EU och i synnerhet om gemenskapens regelverk.

Kommissionen har under tidigare år med framgång organiserat följande:

- Seminarier om regelverket, i den norra delen av ön.
- Utbildning av rättsexperter.
- Möten med handelskamrarna.
- Möten med Pan-Cypriot Trade Union Forum (Pancypriotiska fackföreningsforumet).
- Information om EU via Europeiska institutet i Cypern.
- Översättning av regelverket till turkiska.

Kommissionen avser att fortsätta med och väsentligt utöka sådan verksamhet under 2003. Verksamheten kommer att omfatta bl.a. följande:

- Informationsseminarier om regelverket, anordnade på ön med deltagande av experter från kommissionen.
- Besök för utvalda grupper vid EU:s institutioner, anordnade av kommissionen i syfte att informera om EU.
- Samråd med de cypriotiska myndigheterna om sätt att främja turkcyprioters deltagande i gemenskapsprogram.
- Samarbete med medlemsstaterna i detta sammanhang.
- Stöd till det civila samhället och till arbetsmarknadens parter.

- Fortsatt översättning av regelverket till turkiska.

Kostnaderna för åtgärderna beräknas till 3 miljoner euro.

### **1.3 Finansiering**

Den rättsliga grunden för utgifterna är rådets förordning (EG) nr 555/2000 rörande stödet inför anslutningen till Cypern och Malta, som gäller till och med den 31 december 2003.

Om en övergripande lösning av Cypernfrågan inte kommer till stånd före 2004, kommer kommissionen att se till att fler särskilda och riktade åtgärder vidtas. Ett lämpligt förslag till rättslig grund för fortsatt finansiellt stöd under 2004 kommer i så fall att läggas fram i sinom tid.

En vägledande förteckning över projektförslag finns i bilaga 2.

## **2. Främjande av handel**

Alltsedan en dom från 1994 i EG-domstolen godtas inte varucertifikat utfärdade av myndigheter i "Nordcyperns turkiska republik" inom ramen för associeringsavtalet mellan Cypern och gemenskapen<sup>3</sup>. Delningen av ön i praktiken har alltså fått till följd att förmånsbehandlingen i tullhänseende inom ramen för associeringsavtalet inte är tillämplig vid direkt export av varor som tillverkats eller framställts i den norra delen av Cypern.

Man skulle i enlighet med associeringsavtalet kunna fastställa följande sätt att under tiden före Cyperns anslutning till EU och en lösning av Cypernfrågan exportera varor som tillverkats eller framställts i den norra delen av Cypern till unionen<sup>4</sup>:

Den turkcypriotiska handelskammaren skulle kunna ges tillstånd att i enlighet med artikel 8 i det berörda protokollet<sup>5</sup> till associeringsavtalet utfärda varucertifikat för varor som tillverkats eller framställts i den norra delen av ön.

Den turkcypriotiska handelskammaren skulle gå med på att utfärda sådana certifikat endast under förutsättning att den ansökande exportören samtycker till att på begäran av handelskammaren lägga fram sådana bestyrkande uppgifter som denna kräver och att han förbinder sig att samtycka till inspektioner av sina räkenskaper och till kontroller, i närvaro av de behöriga myndigheterna, av tillverkningen av varorna.

Det ovanstående gäller varor för vilka enbart varucertifikat krävs. För andra varor (t.ex. jordbruksprodukter) skulle kompletterande certifikat (t.ex. fytosanitära certifikat) utfärdas av de behöriga myndigheterna i enlighet med gemenskapslagstiftningen. Särskild uppmärksamhet måste ägnas iakttagandet av gemenskapslagstiftningen om växtskydd och skadegörare. I grunddirektivet<sup>6</sup> på det området krävs det för citrusfrukter och potatis<sup>7</sup>, de

---

<sup>3</sup> Mål C-432/92, The Queen mot Minister of Agriculture, Fisheries and Food, på begäran av P. Anastasiou (Pissouri) Ltd m.fl., Rättsfallssamling 1994 s. I-03087, punkt 40.

<sup>4</sup> Värdet på exporten från den norra delen av Cypern uppgick under 2001 till ca. 46 miljoner USD. Jordbruksprodukter svarade för 62 % av det beloppet (citrusfrukter 23 %, bearbetade jordbruksprodukter 25 %). Under tidigare år gick ca. 50 % av exporten till Turkiet, 30 % till Förenade kungariket och 15 % till andra medlemsstater.

<sup>5</sup> Protokoll om definition av begreppet "ursprungsprodukter" och om metoder för administrativt samarbete (EGT L 339, 28.12.1977, s. 19).

<sup>6</sup> Rådets direktiv 2000/29/EG.

viktigaste exportprodukterna i den norra delen, att officiella intyganden görs om produkternas ursprung eller om att produktionsplatsen är fri från de berörda skadegörarna.

Associeringsrådet EG-Cypern skulle i syfte att reglera förfarandet ovan anta ett beslut som kompletterar protokollet om definition av begreppet "ursprungsprodukter" och om metoder för administrativt samarbete. Det skulle där så är lämpligt även kunna fastställa andra villkor för förmånstillträde till EU-marknaderna för varor som tillverkats eller framställts i den norra delen av ön.

Vad beträffar förfarandet efter Cyperns anslutning till EU kommer erforderliga åtgärder enligt artikel 2.1 (fastställande av villkoren för tillämpning av gemenskapslagstiftningen) i protokollet om Cypern till anslutningsfördraget att läggas fram i sinom tid.

---

<sup>7</sup> Bilaga IV A I punkt 16 (1, 2, 3, 4, 5) respektive punkt 25 (1, 2, 3, 8).

## BILAGA 1

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                       |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|
| <b>FINANSIERINGSÖVERSIKT</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | [.....]               |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | DATUM: [.....]        |
| 1. BUDGETRUBRIK: <b>B7-041</b> – Strategin inför Cyperns anslutning                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                       |
| 2. BETECKNING: <b>Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén - Tillvägagångssätt för att främja den ekonomiska utvecklingen i den norra delen av Cypern och föra den närmare unionen</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                       |
| 3. RÄTTSLIG GRUND: Rådets förordning (EG) nr 555/2000 av den 13 mars 2000                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                       |
| <p>4. MÅL:</p> <p>I slutsatserna från Europeiska rådets möte i Köpenhamn anges bl.a. följande: Om ingen lösning nås ( ... ) uppmanar [rådet] kommissionen att ( ... ) i samråd med Cyperns regering överväga tillvägagångssätt för att främja den ekonomiska utvecklingen på Cyperns norra del och föra den närmare unionen (se punkt 12 i ordförandeskapets slutsatser). Det övergripande målet är i enlighet med detta att sända en stark politisk signal från unionen om stöd till den turkcypriotiska folkgruppen.</p> <p>Kommissionen föreslår följande åtgärds paket för den norra delen av Cypern:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Finansiellt stöd <ul style="list-style-type: none"> <li>– för ekonomisk utveckling och</li> <li>– till åtgärder som syftar till att föra den norra delen av Cypern närmare EU.</li> </ul> </li> <li>• Främjande av handel.</li> </ul> <p>Syftet med kommissionens meddelande är att redogöra för åtgärds paketet.</p> |                       |
| 5. BUDGETKONSEKVENSER                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Budgetår:<br><br>2003 |
| 5.0 UTGIFTER (miljoner euro)<br>- GEMENSKAPENS BUDGET                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 12                    |
| 6.0 KAN PROJEKTET FINANSIERAS MED DE MEDEL SOM ANSLAGITS UNDER DET BERÖRDA KAPITLET I BUDGETEN FÖR INNEVARANDE ÅR? <span style="float: right;">NEJ</span>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                       |
| 6.1. KAN PROJEKTET FINANSIERAS GENOM ÖVERFÖRING MELLAN KAPITEL I BUDGETEN FÖR INNEVARANDE ÅR? <span style="float: right;">JA</span>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                       |
| 6.2. KOMMER EN TILLÄGGSBUDGET ATT BEHÖVAS? <span style="float: right;">NEJ</span>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                       |
| 6.3. KOMMER DET ATT BEHÖVAS ANSLAG I KOMMANDE BUDGETAR? <span style="float: right;">NEJ</span>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                       |
| ANMÄRKNINGAR: Det finansiella stödet under 2003 kommer att tillhandahållas via en överföring mellan kapitel i budgeten, med användning av medel från budgetpost B7-660, vars anslag införts i reserv i kapitel B0-40.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                       |

## **BILAGA 2**

### **Vägledande förteckning över åtgärder för den norra delen av Cypern för vilka finansiella medel kan tas i anspråk under 2003**

(Maj 2003)

|          | <b>Åtgärdens beteckning</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>Preliminär budget</b> |
|----------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|
| <b>1</b> | <p><b>Infrastrukturprojekt i de större städerna</b></p> <p><i>Kort översikt: Förbättring av infrastruktur i de större städerna i den norra delen och bevarande av det historiska arvet i dessa, med utnyttjande av de erfarenheter som vunnits i samband med genomförandet av den av FN förvaltade "Nicosia Master Plan".</i></p> <p><i>Mål: att stödja förbättring av infrastruktur i de större städerna och bevarande av det arkitektoniska och kulturella arvet i dessa, att stimulera ekonomin med hjälp av för lokala entreprenörer öppna anbudsförfaranden för bygg- och anläggningsarbeten, att öka EU:s synlighet och därigenom främja positiva attityder gentemot unionen och att förbättra livsmiljön för de boende i de berörda områdena.</i></p> <p><i>I städer som Famagusta och Kyrenia kan frågor som avfallshantering, dricksvattenförsörjning och rehabilitering även kan bli föremål för av EU finansierade strukturerade utvecklingsplaner.</i></p> | <b>6 miljoner euro</b>   |
| <b>2</b> | <p><b>Stöd till små och medelstora företag</b></p> <p><i>Kort översikt: Bidrag och tekniskt stöd.</i></p> <p><i>Projektet avses bygga på två tidigare, till båda folkgrupperna riktade projekt som finansierats med hjälp av de medel som ställts till förfogande för perioden inför anslutningen.</i></p> <p><i>Målet är att stärka de små och medelstora företagen i den norra delen av Cypern genom att tillhandahålla olika typer av tjänster (t.ex. utbildning och rådgivning) samt små gåvobidrag.</i></p> <p><i>Projektet inriktas huvudsakligen på företagsutveckling och verksamhet med koppling till gemenskapens regelverk.</i></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <b>2 miljoner euro</b>   |
| <b>3</b> | <p><b>Genomförbarhetsstudier</b></p> <p><i>Kort översikt: Ett antal genomförbarhetsstudier måste genomföras så snart som möjligt, i syfte att främja den ekonomiska utvecklingen i den norra delen av ön.</i></p> <p><i>Dessa kommer att stödja sig på en under 2002 av en oberoende expert utförd bedömning (Study on a reconciliation programme for</i></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <b>1 miljon euro</b>     |



|          | <b>Åtgärdens beteckning</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <b>Preliminär budget</b> |
|----------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|
|          | <p><i>Cyprus and preparation for accession in the northern part of Cyprus) i vilken de viktigaste områdena för stöd till ekonomin i den norra delen anges.</i></p> <p><i>Studierna kommer att vara av stort värde med tanke på utsikterna till en politisk lösning av Cypernfrågan och det trängande behovet av stöd i händelse av integrering av den norra delen.</i></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                          |
| <b>4</b> | <p><b>Stöd till det civila samhället</b></p> <p><u>Kort översikt:</u> Bidrag.</p> <p><i>Projektet kommer att bygga på ett av en icke-statlig organisation förvaltat, till båda folkgrupperna riktat projekt som syftar till att stärka banden mellan de två folkgrupperna.</i></p> <p><i>Stöd till det civila samhället i största allmänhet, genom att icke-statliga organisationer och andra aktörer i det civila samhället ges möjlighet att föreslå småskaliga projekt som stärker de samhällsliga banden och underlättar integreringen i "den europeiska familjen".</i></p>                                                                                     | <b>1,5 miljoner euro</b> |
| <b>5</b> | <p><b>Stöd till fackföreningar</b></p> <p><u>Kort översikt:</u> Bidrag.</p> <p><i>Bygger på två pågående, till båda folkgrupperna riktade projekt.</i></p> <p><i>Stärkande av fackföreningarna, med hjälp av Pan-Cypriot Trade Union Forum.</i></p> <p><i>Utbildningsverksamhet, studiebesök, stöd för anordnande av gemensamma evenemang.</i></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <b>0,5 miljoner euro</b> |
| <b>6</b> | <p><b>Seminarier om regelverket</b></p> <p><u>Kort översikt:</u> Seminarier inom ramen för en särskild kommunikationsstrategi för den norra delen av Cypern.</p> <p><i>Koppling till den nuvarande kommunikationsstrategin för Cypern, som riktar sig till båda folkgrupperna, inom ramen för stödet till Cypern inför anslutningen.</i></p> <p><i>Seminarier om regelverket med deltagande av experter från gemenskapen och universitetsföreläsare, för utvalda grupper av turkycypriotiska ekonomiska aktörer och aktörer från det civila samhället. Översättning av regelverket till turkiska.</i></p> <p><i>Utnyttjande av specialiserade inrättningar.</i></p> | <b>1 miljon euro</b>     |
|          | <b>Totalt</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <b>12 miljoner euro</b>  |